

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Протокол від «__» _____ 2019 р. № _____

Голова Вченої ради

І.С. Цевенда

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«АГРОНОМІЯ»
ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ**

Галузь знань 20 *Аграрні науки та продовольство*
Спеціальність 201 *Агрономія*
Спеціалізація *Агрономія*
Кваліфікація *Технолог з агрономії*

ВНЕСЕНО

Кафедра агрохімії і ґрунтознавства

Протокол від «19» 02 2019 № 12

Завідувач кафедри

Турак О.Ю.

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)

Турак О.Ю.

(к.с.-г.н., доц.)

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою Факультету природничих наук

Протокол від «21» 02 2019 № 6

Голова вченої ради

Слущик В.М.

Члени групи:

Волощук М.Д.

(д.с.-г.н., проф.)

Дмитрик П.М.

(к.с.-г.н., доц.)

Климчук М.М.

(к.с.-г.н., доц.)

Карбівська У.М.

(к.с.-г.н., доц.)

Григорів Я.Я.

(к.с.-г.н.)

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «1» 04 2019 р. № 45/06-05-С

Начальник

Солонець І.Ф.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З «1» 04 2019 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник

м. Івано-Франківськ, 2019

м. Івано-Франківськ, 2019

ЗМІСТ

I. Передмова

II. Загальна характеристика

III. Обсяг кредитів ЕКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

IV. Перелік компетентностей випускника

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

I. ПЕРЕДМОВА

Освітня програма (ОПП) для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю «Агрономія» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма.

ОПП розроблено на основі Стандарту вищої освіти членами проектної групи ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» у складі:

Волощук Мирослав Дмитрович, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри агрохімії і ґрунтознавства факультету природничих наук ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;

Дмитрик Павло Миколайович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри агрохімії і ґрунтознавства факультету природничих наук ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;

Карбівська Уляна Миронівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри агрохімії і ґрунтознавства факультету природничих наук ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;

Климчук Микола Миколайович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри агрохімії і ґрунтознавства факультету природничих наук ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»;

Григорів Ярослава Ярославівна, кандидат сільськогосподарських наук, викладач кафедри агрохімії і ґрунтознавства факультету природничих наук ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Бакалавр з агрономії
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 201 Агрономія Спеціалізація – Агрономія Освітньо-професійна програма – Агрономія Технолог з агрономії
Опис предметної області	<p>Дана програма є обов'язковою для засвоєння її змісту студентами вищих навчальних закладів освіти III-IV рівнів акредитації усіх форм власності. Методологічною основою програми є чинні державні документи, що регламентують «Агрономію» як обов'язкову дисципліну.</p> <p>Міждисциплінарна та професійна підготовка здобувачів вищої освіти з «Агрономії», прийняття ефективних професійних рішень в галузі агрономії.</p> <p>Освітня складова програми реалізується упродовж 8 семестрів, тривалістю 240 кредитів і має дисципліни у відповідних циклах, які забезпечують: мовні компетенції, загальну підготовку, знання за обраною спеціальністю, дисципліни вільного вибору студента.</p>
	Об'єкт вивчення та діяльності: технологічні процеси вирощування сільськогосподарських культур.
	Цілі навчання: формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері агрономії, спрямованих на вирішення комплексних завдань з організації і технології

	виробництва високоякісної екологічно безпечної сільськогосподарської продукції та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання.		
	Теоретичний зміст предметної області: Поняття, концепції, принципи природничих наук та їх використання для отримання високих та сталих урожаїв сільськогосподарських культур. Об'єктами професійної діяльності бакалаврів є сільськогосподарські культури та їх сорти (гібриди), селекційний процес, агроландшафти, природні кормові угіддя, ґрунт та збереження і підвищення його родючості, добрива, шкідливі організми і засоби захисту від них, технології виробництва, зберігання та первинної переробки продукції рослинництва.		
	Методи, методики та технології: загальнонаукові (гіпотеза, експеримент, аналіз, індукція, дедукція, моделювання, узагальнення), спеціальні (лабораторний, вегетаційний, лізиметричний, вегетаційно-польовий, польовий) методи досліджень в агрономії, статистичні методи аналізу даних, агротехнічні заходи, загальні технології вирощування сільськогосподарських культур.		
	Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для лабораторних, лабораторно-польових та польових досліджень в агрономії.		
Академічні права випускників	Продовження навчання на здобуття другого (магістерського) рівня. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.		
Перелік навчальних дисциплін та їх анотації **			
			Кредити ECTS
			Семестр
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Обов'язкові дисципліни			
O1	Історія української культури	3	3
O2	Філософія	3	5
O3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	4
O4	Історія України	3	1
O5	Фізична культура		1-4

1.2. Вибіркові дисципліни			
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ			
V1	Політологія	3	6
V2	Історія агрохімії і ґрунтознавства	3	2
V3	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3	1
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента			
V4	Основи агрофізики	6	5
V5	Насіннезнавство	3	8
V6	Первинне насінництво сільськогосподарських культур	3	8
V7	Фізика і хімія ґрунту	6	5
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Обов'язкові дисципліни			
2.1.1. Теоретична підготовка			
O6	Вища математика (за фаховим спрямуванням)	3	2
O7	Фізика з основами біофізики	3	2
O8	Хімія	6	1-2
O9	Ботаніка	3	1
O10	Іноземна мова (перша)	6	1
O11	Іноземна мова (англійська)	9	2-3
O12	Основи наукових досліджень	3	5
O13	Генетика	3	5
O14	Фізіологія рослин	3	3
O15	Радіобіологія	3	4
O16	Агрометеорологія	3	4
O17	Ґрунтознавство з основами геології	9	3-4
O18	Геоморфологія	3	2
O19	Механізація, електрифікація та автоматизація с.-г. виробництва	6	3
O20	Землеробство	6	4-5
O21	Герботологія	6	3
O22	Світові агротехнології	3	4
O23	Рослинництво	6	6-7
O24	Агрохімія	6	5-6
O25	Плодівництво	3	4
O26	Овочівництво	3	6
O27	Гідрологія суші	3	1
O28	Екологія (за фаховим спрямуванням)	6	2
O29	Тваринництво	3	4
2.1.2. Практична підготовка			
П1	Навчальна практика із ґрунтознавства та картографії ґрунтів	3	4

П2	Виробнича практика із агрономії	9	6
П3	Курсова робота з агрохімії	3	6
П4	Курсова робота з ґрунтознавства з основами геології	3	4
П5	Атестація	3	8
П6	Підготовка бакалаврської роботи	9	8
2.2. Вибіркові дисципліни			
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ			
В8	Економіка і підприємництво, менеджмент в галузі сільського господарства	3	8
В9	Стандартизація та управління якістю продукції рослинництва	3	7
В10	Ентомологія	3	1
В11	Введення до майбутньої професії	3	1
В12	Геодезія з основами картографії	6	2
В13	Інформаційні технології в галузі аграрних наук	3	1
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента			
В14	Агрофармакологія / Токсикологія та гігієна пестицидів	3	8
В15	Кормовиробництво та луківництво / Польове кормовиробництво	6	8
В16	Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва / Технологія управління якістю продукції рослинництва	3	7
В17	Фітопатологія / Сільськогосподарська фітопатологія	3	5
В18	Селекція і насінництво польових культур / Програмування врожаїв сільськогосподарських культур	6	7
В19	Меліоративне ґрунтознавство / Протиерозійна меліорація земель	6	7
В20	Ерозія ґрунту / Охорона земель	3	7
В21	Моніторинг земель і їх охорона / Моніторинг навколишнього природного середовища	3	8
В22	Ґрунтознавство часткове / Бонітування ґрунтів	3	5
В23	Конструювання екологічно сталих агроландшафтів / Основи землекористування	3	6
В24	Основи земельного кадастру / Кадастр природних ресурсів	3	8
В25	Картографія ґрунтів / Екологічне землекористування	6	5-6
В26	Система застосування добрив / Відтворення родючості ґрунтів	3	8

	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)
	Матриця зв'язків подається в окремих таблицях (таблиця 1-4)
	Форми організації та технології навчання
	організаційні форми: <i>колективне та інтегративне навчання тощо</i> – технології навчання: пасивні (<i>пояснювально-ілюстративні</i>); активні (<i>проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці</i>) тощо.
	Форми та методи оцінювання результатів навчання
	– <i>види контролю</i> : поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль Система методів оцінювання складається із двох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає: – тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; – творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; – самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; – індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, контрольні роботи, курсові роботи) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навичок та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів. Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний: – систематично відвідувати заняття; – вести конспекти лекцій, практичних і лабораторних занять; – приймати активну участь в роботі на практичних і лабораторних заняттях; – виконувати тестові завдання;

	<ul style="list-style-type: none"> – виконувати індивідуальні семестрові завдання. – <i>форми контролю</i>: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на практичних заняттях, підсумкова атестація – захист бакалаврської роботи. – <i>оцінювання навчальних досягнень студентів</i> здійснюється за чотирибальною шкалою – («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно з можливістю повторного складання», «незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни») і вербальною – («зараховано», «не зараховано з можливістю повторного складання» та «не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни»).
Рекомендований блок	
	<i>Вимоги до вступу та продовження навчання</i>
	Сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (ЗНО) : 1) українська мова і література; 2) біологія; 3) математика або хімія; – заява на ім'я ректора університету; – атестат про середню освіту.
	<i>Вимоги до вступників:</i> – бажання працювати на державній службі; – бажання працювати в іноземних компаніях; – інтерес та бажання будувати кар’єру у сфері сільськогосподарського виробництва та міжнародних економічних відносин.
	<i>Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)</i>
	Система кураторства академічних груп, програми обміну та академічної мобільності студентів.
	<i>Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу</i>
	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги
	Інформаційний пакет спеціальності
	Бібліотека: – ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; – інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; – консультування працівниками бібліотеки.
	Навчальні ресурси: – довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; – продовження терміну позики та бронювання книг онлайн;

	<ul style="list-style-type: none"> – доступ до електронних журналів; – доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; – доступ до електронного навчального середовища Moodle; – технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу.
	Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій.
	Персональне консультування
	<i>Працевлаштування та продовження освіти</i>
	Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) випускник з професійною кваліфікацією «Технолог із агрономії» може працевлаштуватися на посади з наступними професійними назвами робіт: (2213.2) агроном; агроном з насінництва; агроном із захисту рослин; агроном-інспектор; ґрунтознавець; агролісомеліоратор; агрохімік; виконувати первинні професії агротехнік (3212); агроном відділення (бригади, сільськогосподарської ділянки, ферми, цеху) (3212).
	Продовження освіти: навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL.
	<i>Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти</i>
	<i>Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:</i> <ul style="list-style-type: none"> – анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін; – щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів); – періодичне оновлення освітньої програми; – програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; – щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу; – періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти; – постійний моніторинг прогресу студентів; – перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями; – повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт; – моніторинг статистики працевлаштування випускників.
	<i>Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:</i> <ul style="list-style-type: none"> – Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу;

	<ul style="list-style-type: none"> – Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти; – Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.
	<p><i>Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – відповідальні особи кафедр по роботі з випускниками; – оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами; – вихідне анкетування щодо якості програми; – участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм.
	<p><i>Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі; – стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами; – система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу; – участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах; – висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях; – навчання в аспірантурі та докторантурі; – відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам; – установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів; – наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів.
	<p><i>Індикатори якості освітньої програми</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> – показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою; – відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми; – рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості; – показник працевлаштування випускників за фахом; – акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією.

Примітки:

* згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266);

** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану.

III. ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «БАКАЛАВР» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 201 АГРОНОМІЯ

- на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС;
- на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати результати навчання, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста):
 - за спеціальностями галузі знань «Аграрні науки та продовольство» не більше ніж 60 кредитів ЄКТС;
 - за іншими спеціальностями не більше ніж 30 кредитів ЄКТС.

Практика має становити не менше 4 кредитів ЄКТС.

Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених Стандартом вищої освіти.

IV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні фахові задачі та практичні проблеми в галузі сільськогосподарського виробництва, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та відповідністю зональних умов.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 3. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 6. Навички здійснення безпечної діяльності. 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 8. Здатність працювати в команді. 9. Здатність спілкуватися з нефахівцями своєї

	<p>галузі (з експертами з інших галузей).</p> <p>10. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>
<p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетенції (ФК)</i></p>	<p>1. Готовність до комунікації в усній та письмовій формах на державній мові України, а також іноземній мові в межах вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>2. Здатність використовувати базові знання з основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція і насінництво сільськогосподарських культур, агрохімія, агрометеорологія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, фітопатологія, ентомологія, агрофармакологія та інші).</p> <p>3. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.</p> <p>4. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних з вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.</p> <p>5. Уміння застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.</p> <p>6. Здатність розуміти сутність сучасних проблем агрономії, науково-технічну політику в межах виробництва екологічно-безпечної продукції рослинництва.</p> <p>7. Володіння методами оцінки стану агрофітоценозів та прийомами корегування технології виробництва сільськогосподарських культур з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов зони.</p> <p>8. Володіння методами програмування врожаю польових культур з урахуванням різних рівнів</p>

	<p>агротехнологій.</p> <p>9. Уміння дати оцінку придатності земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням виробництва якісної продукції.</p> <p>10. Навички оцінювання, інтерпретації й синтезу теоретичної інформації та практичних, виробничих і дослідних даних в галузях сільськогосподарського виробництва.</p> <p>11. Уміння застосування методів статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами в агрономії.</p> <p>12. Уміння науково-обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин, з урахуванням їхніх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.</p> <p>13. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач в процесі вирощування сільськогосподарських культур, шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.</p> <p>14. Навички управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.</p> <p>15. Вміти застосовувати фахові компетентності, щоб претендувати на первинні посади з агрономічних спеціальностей.</p>
--	--

V. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СФОРМОВАНІЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯТ (ПРН)

1. Здатність демонструвати знання і розуміння основ філософії, історії і культури України, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права.
2. Розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності; використання сучасних науково-технічних і культурних досягнень світової цивілізації.
3. Володіння українською та іноземною (на вибір – англійською, німецькою, французькою та ін.) мовами, зокрема спеціальною термінологією для проведення літературного пошуку.
4. Здатність демонструвати знання й розуміння фундаментальних розділів математики, фізики і хімії в обсязі, необхідному для володіння відповідними знаннями в галузі сільськогосподарського виробництва.
5. Здатність демонструвати знання і розуміння ботаніки, мікробіології, генетики, фізіології рослин та екології в обсязі, необхідному для освоєння загально- та спеціалізовано-професійних дисциплін.
6. Здатність використовувати статистичні методи опрацювання даних у сільськогосподарському виробництві.
7. Здатність володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.
8. Здатність демонструвати знання і розуміння дисциплін професійної підготовки (агrometeorології, агрохімії, ґрунтознавства, землеробства, ентомології та фітопатології, меліорації земель, кормовиробництва та луківництва, механізації виробничих процесів, рослинництва, селекції і насінництва, технології зберігання і переробки продукції рослинництва та ін.) в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі сільськогосподарського виробництва.
9. Здатність кваліфіковано проектувати й організовувати технології вирощування насінневого та посадкового матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.
10. Здатність кваліфіковано проектувати технології доробки і первинної переробки продукції рослинництва, її зберігання.
11. Здатність здійснювати оцінку фактичного стану родючості ґрунтів та прогнозувати зміну цього стану на короткочасну та довготривалу

перспективу, розробляти комплекс заходів підвищення родючості ґрунтів та їх охорони.

12. Здатність запроваджувати технології раціонального землекористування і застосовувати сучасні комп'ютерні технології програмування родючості ґрунтів і врожайності сільськогосподарських культур.

13. Здатність використовувати ГІС-продукцію для прогнозування деградаційних процесів і заходів із охорони родючості ґрунтів, управління господарською діяльністю.

14. Здатність використовувати на практиці контурно-меліоративну, протиерозійну організацію території землекористування і ґрунтозахисних агротехнологій.

15. Здатність проводити організацію ґрунтозахисної системи землеробства в господарстві.

16. Здатність застосовувати в своїй діяльності сучасні технології підвищення родючості ґрунтів, вирощування запрограмованих врожаїв і забезпечення сільськогосподарських культур факторами та умовами життєдіяльності.

17. Здатність проводити контроль за використанням засобів хімізації, складанням агрохімічних картограм і паспортів, за визначенням якості ґрунтів і продукції, за впровадженням ґрунтозахисних технологій та охороною ґрунтів від руйнування і забруднення, дотриманням технологічних вимог до виробництва, зберігання та використання добрив, якістю агрохімічного забезпечення та обслуговування.

18. Здатність проводити агрохімічне дослідження земель стосовно їх якості.

19. Здатність розробляти технології та заходи із покращення якості деградованих і рекультивованих земель.

20. Здатність розробляти інформаційно-логічні та кількісні математичні моделі визначення стану родючості і прогнозування та управління рівнем родючості ґрунтів.

21. Здатність володіти методами агрономічних досліджень та статистичної обробки їх результатів.

22. Здатність координувати, інтегрувати й удосконалювати організацію виробничих процесів у сільськогосподарському виробництві.

23. Планувати економічно вигідне виробництво рослинницької продукції.

24. Організувати результативні і безпечні умови роботи.

25. Вдосконалювати знання і навички за допомогою довідкової та нормативної літератури, відповідної документації для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю.

VI. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ БАКАЛАВР

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація проводиться у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації Технолог з агрономії.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в агрономії, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень і методів аграрних наук.</p> <p>У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або репозитарії закладу вищої освіти</p>

VII. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У ВНЗ повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління

освітнім процесом;

- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ВНЗ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556- VII. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145 - VIII. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Постанова Кабінетів Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (зі змінами)
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 1 червня 2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 р. № 1648) «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Видавництво «Соцінформ». – Київ : 2010.
6. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 року № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2).
7. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти ступеня вищої освіти – бакалавр галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності – 201 Агрономія, затверджений наказом

Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 №1069 (зі змінами Наказ
Міністерства освіти і науки України від 05.12.2018 р. № 1339)

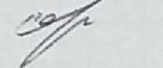
8. Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника».

Таблиця 1 - Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)

(Обов'язкові дисципліни; Практична підготовка)

	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9	O10	O11	O12	O13	O14	O15	O16	O17	O18	O19	O20	O21	O22	O23	O24	O25	O26	O27	O28	O29	П1	П2	П3	П4	П5	П6		
ЗК1	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК2	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК3	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК6					+			+				+			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		
ЗК7	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК10	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК11								+							+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ФК1								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ФК2									+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ФК3									+			+						+	+	+		+		+	+	+								+	+	+	
ФК4									+			+				+					+	+	+		+	+								+	+	+	
ФК5									+			+		+							+	+	+	+	+	+	+										
ФК6																	+	+					+	+	+	+			+								
ФК7												+				+								+	+	+											
ФК8						+						+				+							+	+	+	+	+										
ФК9						+						+					+	+						+	+												
ФК10						+						+					+	+					+	+	+	+	+										
ФК11												+	+				+	+					+	+	+	+	+										
ФК12								+															+	+	+	+			+								
ФК13									+			+										+	+		+	+	+										
ФК14																	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+						+	+		+
ФК15																	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+		+							

Гарант освітньо-професійної програми:

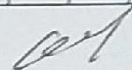
к.с.-г.н., доц. Турак О.Ю.

Таблиця 2 - Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)

(Вибіркові дисципліни)

	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	B13	B14	B15	B16	B17	B18	B19	B20	B21	B22	B23	B24	B25	B26	
ЗК1	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6			+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК11				+	+	+	+			+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК1			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК2				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК3					+	+									+	+		+									+
ФК4					+	+			+						+	+	+	+	+								+
ФК5					+	+	+								+	+	+	+									+
ФК6					+	+				+					+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ФК7					+	+			+	+					+	+		+	+					+			+
ФК8					+	+			+						+			+							+		+
ФК9					+	+			+						+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК10					+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК11				+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК12				+						+					+		+										+
ФК13					+	+				+					+	+		+	+								+
ФК14				+	+	+				+					+	+	+	+		+	+	+	+				+
ФК15				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Гарант освітньо-професійної програми:

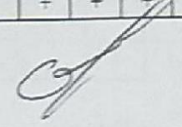
к.с.-г.н., доц. Турак О.Ю.

Таблиця 3 - Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами

(Обов'язкові дисципліни; Практична підготовка)

	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9	O10	O11	O12	O13	O14	O15	O16	O17	O18	O19	O20	O21	O22	O23	O24	O25	O26	O27	O28	O29	П1	П2	П3	П4	П5	П6							
ПРН1	+	+		+																																+	+					
ПРН2	+	+		+																																	+	+				
ПРН3			+								+	+									+	+	+	+	+	+	+	+	+							+	+					
ПРН4					+	+	+	+						+	+	+		+	+			+	+	+												+	+	+				
ПРН5									+				+	+	+	+	+					+	+	+		+	+	+								+	+	+				
ПРН6						+						+					+					+	+			+	+	+									+	+				
ПРН7									+			+					+					+	+	+		+	+	+									+	+				
ПРН8									+				+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+									+	+				
ПРН9													+									+		+														+	+			
ПРН10												+									+		+															+	+			
ПРН11																		+	+					+	+												+	+	+			
ПРН12												+											+	+														+	+	+		
ПРН13						+						+											+															+	+	+		
ПРН14												+																											+	+	+	
ПРН15																																							+	+	+	
ПРН16																																							+	+	+	
ПРН17																																								+	+	
ПРН18																																								+	+	+
ПРН19									+																															+	+	+
ПРН20						+																																		+	+	+
ПРН21												+																													+	+
ПРН22																																									+	+
ПРН23																																									+	+
ПРН24																																									+	+
ПРН25																																									+	+

Гарант освітньо-професійної програми:

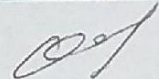
к.с.-г.н., доц. Турак О.Ю.

Таблиця 4 - Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами

(Вибіркові дисципліни)

	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	B13	B14	B15	B16	B17	B18	B19	B20	B21	B22	B23	B24	B25	B26
ПРН1	+																									
ПРН2	+																									
ПРН3	+	+			+	+	+		+	+	+			+	+		+	+								
ПРН4			+	+	+	+	+				+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН5		+			+	+				+	+				+	+	+	+								+
ПРН6							+	+			+				+	+		+								+
ПРН7									+	+					+				+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН8					+	+	+		+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН9					+	+									+			+								
ПРН10																+										
ПРН11							+								+				+	+	+	+	+	+	+	
ПРН12																+			+	+	+	+	+	+	+	
ПРН13												+	+						+	+	+	+	+	+	+	
ПРН14												+	+						+	+	+	+	+	+	+	
ПРН15												+	+						+	+	+	+	+	+	+	
ПРН16																										
ПРН17							+							+					+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН18							+																			+
ПРН19															+				+	+	+	+	+	+	+	
ПРН20							+																			
ПРН21					+											+		+								+
ПРН22																										
ПРН23																										
ПРН24			+											+	+			+								
ПРН25		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Гарант освітньо-професійної програми:

к.с.-г.н., доц. Турак О.Ю.